

ne dvomimo nikakor; al da sta kmečki fant in kmečki krajač se sprla zavoljo „šurka“ v nemškem pomenu, to je nekaka čudna povedka, ker „šurk“ v slovenskem pomenu je vse kaj družega (Küchenschabe), in kakor dopisnik sam pravi, je „starodaven priimek, kateri nikogar domačih „šurkov“ ne žali“. Mikavno bi bilo iz Gorenjega Brda celo historico natanko zvediti, kako da je starodavni nedolžni slovenski „šurk“ se prekrstil v nemškega zabavljivega „šurka“. — Nedavnej je neki Gretschnigg v Beljaku izdal brošuro „Polit. Scholien“, v kateri prežvekuje vse to, kar smo o Slovencih in Slovanih poslednje leta v vseh tistih časnikih brali, katerih princip je črtiti narodnost slovansko. „Naprej“ je to brošuro djal na kritično rešeto in dokazal „vrednost“ njeno; nam se gnjusi ponavljati, kar smo že stokrat rekli. Že sama kolosalna naslovica, ki tej brošuri na čelu stoji s temi besedami: „Keine Freiheit ist möglich, so lange es Nationalitäten gibt“ jo — dosti sodi.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Veliko hrupa je pretekli teden delala po časnikih novica, da so cesar slovó dali vojaškemu ministru in da za vojaštvo vprihodnje ne bo več ministra, ker cesar sami so viši vojskini gospodar. Vladni časnik „Gen. Corr.“ pravi, da to ni res in da vse ostane, kar o tem ces. diplom. od 20. okt. 1860 veléva. Tudi ni res, pravi, da je erdeljski dvorni kancelar slovó dobil; le v toplice gré zavoljo bolehnosti. — Uganjati so začeli časniki tudi, kdo bo vprihodnje predsednik, kdo prvi in in drugi podpredsednik državnega zbora, in ali bo še tista večina kraljevala v zboru, ki je v poslednjem zboru zvonec nosila. — Namesti umrlega c. k. višega komornika, kteremu so podvržene nekatere ces. znanstvene naprave, dvorni gledišči itd., imenujejo časniki 3 može, med kterimi tudi Njih ekscentencijo grofa Antona Auersperga, kterega so pa tudi že za ministra nauka imenovali. — Mesca decembra dobimo zopet nove marke in nove zavitke (koverte) za pisma, in to je zdaj že vtretje od leta 1850, ko smo prvokrat pisne marke dobili. Nove marke po 5 kr. bojo rudeče, po 10 kr. višnjeve, po 15 kr. rujave s ces. orlom v sredi namesti glave cesarjeve. Čmu te nove marke, ne vemo; toliko pa je gotovo, da s 1. decembrom nimajo sedanje nobene veljave več; tedaj naj se podviza kmali po vseh svetih, da spečá stare, kdor si jih je morebiti omislil kaj več. — V glavni skupščini županije zagrebške je bilo sklenjeno, da se Njih Veličanstvu pokloni zahvalnica za to, da je potrdilo akademijo jugoslovensko, pa sklenjeno je bilo tudi, da se zahvalnica izroči tudi slavnemu začetniku te akademije, škofu Strossmajer-u za sluge njegove brez konca in kraja; papeževemu poročniku na Dunaji pa naj se pové, koliko si je zasluge pridobil preuzv. škof za kršanstvo, ker jugoslovenska akademija bode gotovo mnogo pripomogla k prosveti kršanstva v Turčiji in bo razgnala tmine mahomedanske; vrh tega naj se sv. oče tudi prosijo, da bi v spominek akademii blagovolili dati kak starinsk slovansk dnar ali kako tako važno knjigo, ker je gotovo, da so franački kralji prisegali na slovanske evangelije. — Dunajski časnik „Sonntagszeitung“ pripoveduje, da tudi Rumuni na Hrvaškem so prosili, da bi se jim dovolil kongres kakor Rumuncem v Erdeliji, in da upajo, da se jim bo dovolil. „Glasonoša“ pravi, da je to lahko mogoče, ker Rumuni na Hrvaškem štejejo samo tri duše, in po starem latinskem pregovoru: „tres faciunt collegium“, to je, „trije so za društvo dosti“, bi bila ta

trojica zadostna za ta klasični kongres. — Iz Ogerskega in Banata se piše 20. dne t. m., da je strašna suša zamorila večidel poljá in pašnikov; v nekterih krajih je požgala polje tako, da so ozimino podorali in turšico vsejali ali pa polje z živino popasli, da jo rešijo lakote. Dopisnik iz Novih Beč v „Kaufm. H.“ pripoveduje 20. t. m., da je turšica ravnokar kalila; al če ne bo dežja kmali, bo šla pod zlo. (Binkoštni dež je menda povsod veliko pomagal). — Tržačanje bojo kakor se kaže, zdaj vendar župana dobili, ker prvih dveh izvoljenih (Conti in Baseggio) cesar niso potrdili; izvoljen je zdaj z 29 glasovi med 52 dr. Porenta, c. k. deželne sodnije svetovavec, o kterem se sliši, da bode potrjen. — V českih listih se mnogo govori o nekem razporu glavarjev národne stranke, — da „Narod. listy“ in „Hlas“ nista več orgán Palackov in Riegerjev, ampak da „Pozor“ izrazuje nju mnenje, — da se je národna stranka razcepila med stranko plemstva in duhovstva in pa stranko ljudstva, — da eni so za Rusa, drugi za Poljake itd. Težko je reči, kaj je v tem pravo in koliko je resnice; kazal nam bo najbolje prihodnji državni zbor, ali se smejo centralistični časniki tega razpora res toliko veseliti, kakor veselja poskakujejo že zdaj. — Na Pruskem je razpor med zbornico poslancov in ministerstvom čedalje huje. Ministerstvo je kralja o poslednjih dogodbah napečno podučilo; kralj je potem zbornici poslal svarilno pismo, v kterem poslance opominja, naj ne kratijo ministrom ustavnih pravic. Na to je odgovorila zbornica kralju, naj slovó dá ministrom, ki nimajo zaupanja dežele, ki podkopujejo ustavo, s to pa moč in blagor države itd. Kaj bo kralj storil, se še ne vé; pravijo, da se misli celó odpovedati kraljestvu. — Na Poljskem še zmiraj trpi boj, ki se je pred 4 mesci začel, in kakor se kaže iz časnikov francozkih in anglezkih, se utegne vneti velika vojska med rusovsko in francozko vlado, katero Angleži podpihujejo. Res je sicer prizadevanje avstrijanske, francozke in angleške vlade, da bi Rusi in Poljaki začasno mir sklenili in bi potem vladarski zbor te homatije poravnal; al rusovska vlada tega nikakor noče; Napoleona pa mika vojska, da bi ž njo pregnal nezadovoljnost domačo, ktera čedalje bolj glavo povzdiguje. Avstrijanska vlada prevdarno postopa in se noče na vrat na nos z Francozi in Angleži vred v vojsko spustiti, ker se ne vé, kako deleč bi utegnili taki plamen seči.

Listnica vredništva. Gosp. dr. M. J. Š: „Novice“ smo naročili za toplice Vaše, o kterih kakor o prijaznem sprejemu nam je prijatelj naš gosp. dr. T. marsikaj veselega pripovedoval. Hvala Vam tudi za knjižico Vašo, v kateri tako lepo popisujete po vsi pravici sloveče dobrnske toplice (Neuhaus). Želeti je le še, da bi tudi v slovenskem jeziku prišla ta knjižica na dan in bi mogli tudi Slovenci bolj na drobno zvedeti zdravilno moč dobrnskih toplíc; saj je bilo, kakor v zgodovinskih črticah na strani 8. pravite, že leta 1608 „Töplitz“ ali „Teplitz“ njih edino ime; to ime pa je slovensko „toplice“ (od tóplo, Warmquelle) in Matija Gačnik, po kterem se je, kakor na str. 9. pravite, začela nova dōba za „Neuhaus“, bil je tudi Slovenec. V celjski okolici imate vrlih pisateljev slovenskih, ki Vam bojo radi skazali to ljubav, da Vam predstavijo nemško knjižico tudi v slovensko besedo. — Gosp. * „Učilni načrt“ za nedeljske itd.“ natisnemo kmali. Al opazke Vaše o zasled „spisateljev“ nikakor ne razumemo, kam sega, ker „nagovorjeni od v. strani“ in pa opazka una se ne ujema prav.

Kursi na Dunaji 26. maja.

5 % metaliki 76 fl. 20 kr. Ažijo srebra 10 fl. 75 kr.
Narodno posojilo 80 fl. 80 kr. Cekini 5 fl. 30 kr.